

Jaargang 6 nr. 587
9 november 2012

Lachend klaarkomende muisjes torpederen redding SSRI's

Promotie

Gebrek aan plezierbeleving beter te behandelen met nieuwe antidepressiva

Naast zware neerslachtigheid is anhedonie een van de kernsymptomen van een depressie. Anhedonie is het onvermogen om plezier te beleven. Jolanda Prins onderzocht de rol van zogenaamde monoamines bij anhedonie. Haar onderzoek laat zien dat bij verschillende typen depressie de regulering van de drie monoamines op een andere manier uit balans is. Een relatief nieuwe groep van antidepressiva, de TRIs, kan deze balans mogelijk beter herstellen dan de meest voorgeschreven groep antidepressiva (SSRI's).

In Nederland slikken ongeveer 1 miljoen mensen antidepressiva, voornamelijk selectieve serotonine-heropname-remmers (SSRIs). Een grote groep patiënten reageert echter niet op SSRIs. Vooral anhedonie is moeilijk te behandelen.

Dopamine is een belangrijke neurotransmitter in de regulering van plezierbeleving in het brein. Het vermoeden is dan ook dat anhedonie samenhangt met een verstoring in het dopaminesysteem.

Prins onderzocht in proefdieren de rol van dopamine en de twee andere monoamines, serotonine en noradrenaline, in hersenmechanismen betrokken bij anhedonie. Enerzijds bestudeerde zij het effect van geneesmiddelen op de afgifte van monoamines in verschillende hersengebieden die betrokken zijn bij depressie. Anderzijds keek zij naar de invloed van deze geneesmiddelen op het beloningssysteem van ratten.

Haar onderzoek laat zien dat een relatief nieuwe klasse van antidepressiva, de triple-heropname-remmers (TRIs), in de hersenen zorgt voor een gelijktijdige verhoging van alle drie de monoamines. Daarnaast blijkt in ratten dat medicijnen die dopamine verhogen een verbetering van de plezierbeleving geven, terwijl zij niet per se verslavend hoeven te zijn. Ook wordt aangetoond dat serotonine belangrijk is in het beloningssysteem.

Datum en tijd: 28/11/2012 14:30
Locatie: Academiegebouw, Domplein 29, Utrecht

Promovendus: Jolanda Prins
Faculteit: Faculteit Bètawetenschappen
Proefschrift: Monoamines and Anhedonia. old targets, new concepts
Promotor 1: Prof.dr. B. Olivier
Promotor 2: Prof.dr. D. A. Denys

Op [17 november 2009](#) toonde ik al aan hoe SSRI's helemaal geen Selectieve Serotonine Reuptake Inhibitoren zijn.

Met serotonine hebben ze helemaal niets te maken, de reuptake ervan is pure kolder en compleet verzonnen en selectief ... daarover gaat nu het verhaal over de klaarkomende muisjes.

Jolanda Prins zal op 28/11/2012 [in Utrecht](#) promoveren op een werkstukje over anhedonia, waarbij seksbehoevende muissetjes of ratten opnieuw plezier kunnen beleven in die vreselijke taak van het zich te moeten voortplanten.

Toegegeven, met dat soort van wetenschappers, die er met de neus op zitten te kijken zou ik ook niet kunnen lachen...als het met een andere muis zou moeten.

Met de nieuwe stoffen, die men TRI's heeft gedoopt, doen die ratten of muissetjes het nu al lachend. Daarmee te kennen gevend dat ze er duidelijk wel plezier in hebben.

Vanwaar nu die nieuwe TRI's?

Sinds SSRI's geen SSRI's meer zijn, die nieuwe amfetamines of cocaïnes vermommen om ze veilig te kunnen gebruiken, probeerde men nieuwe naampjes om aangepaste sprookjes te kunnen verzinnen die de vermoming overeind houden.

In plaats van reuptake is de term turn-over al gelanceerd, waarbij zich technische of logische probleempjes aandienen met het eerder verzonnen heropname-orgaanje.

Even later verschenen de 2-beta-serotoninereceptoren, maar geen van de ervaren ghostwriters kon daarmee de baan op.

Waardoor het begrip, serotonine zich uiteindelijk als een zware handicap begon te manifesteren.

Mijn geluk kende opeens geen grenzen meer, bij het zien van die (voorlopig) laatste poging van Jolanda Prins.

De term TRIPLE komt eraan en daarvan ben ik een grote fan, vooral dan van die van Westmalle. Een trappistenbier die dorst en goesting kan lessen als geen ander.

Een epitheton dat een blijvertje moet worden.

Bovendien, de logica zelf, want zoals ik al drie jaar eerder aantoonde, herlaadt dezelfde actieve metaboliet als een psychoticum in Prozac, laaggedoseerd, selectief serotonine bij bedroefden om ze alleen maar wat te drogeren, terwijl precies identiek dezelfde metaboliet in Strattera, vier keer zo hoog gedoseerd selectief noradrenaline herlaadt bij kinderen die tot dwangmatig psychotisch en dus kalmer en docielier moeten genezen, omdat ze zowaar zouden lijden aan stoornissen van dopamine.

Een en dezelfde chemische stof (als die phenylpropylamine) doet het dus drie keer en zelfs selectief bij serotonine, noradrenaline en dopamine.

Diezelfde metaboliet zowel in Prozac als in Strattera is daarmee als sinds 1985 (jaar van de eerste synthese van beide) het eerste psychoticum, dat voortaan als TRI (TRIPLE REUPTAKE INHIBITOR) door het leven zal gaan.

Het tijdperk van de SSRI's is voorbij, 'lang' leve de TRI's.

Al blijft mijn bezwaar tegen de reuptake, of het herladen van neurotransmitters nog steeds heel groot.

Immers, vlug zal blijken dat neurotransmitters helemaal niet oplaadbaar zijn, via het nog steeds verzonnen reuptake mechanisme.

De nieuwe hype zal ons niet ontslaan om dagelijks toch enkele keren eten of drank tot ons tot nemen, tenzij ons zenuwstelsel alleen maar op de reuptake of het herladen zal draaien door de pillen met vitale TRI's (de vroegere SSRI's).

Nu alleen nog... de farmacologie van die nieuwe psychotica proberen uit te leggen.

Al zullen de plezierig, lachende en wippende muissetjes alleen dat niet kunnen.

Maar ... Jolanda misschien wel?

Apotheker Fernand Haesbrouck, 9 november 2012.